

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsi Zsilinszky u. 1. sz. földszint (Arany Bika bérház). Tel.: 113. (7 mellékállomással). Szerkesztőségi hív. órák d. u. 3—7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti ujság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsi Zsilinszky u. 1. sz. (Arany Bika bérház) főemelet. Telefon 113. (7 mellékállomással) Hivatalos órák: reggel 8—este 6-ig.

Új lakbérrendszer

A lakás és a háztulajdon problémájához is hozzányúl immár a kormány és megoldást kíván teremteni. Készül az új lakbérrendszer, mint arról vasárnapi számunkban már közöltük ismertetői. Általánosságban örömmel lehet üdvözölni a készülő törvényt, illetve rendelettervezetet, már csak azért is, mert megnyugvást kelt az a tény, hogy nincs szó háztulajdon államossításáról, mint azt egyes rémhíregyenesítők sugtatták. A magántulajdon tisztelgetben tartásával kerül megoldásra a kérdés és az egyetemes nemzetgazdasági érdekek figyelembevételével harítja el a háztulajdon válságát. Ugyanis az új építés lényeges előfeltétele, hogy mentől több lakás legyen, a lakástermelés meginduljon, már pedig erről nem igen lehet szó, ha bizonytalan a háztulajdon sorsa.

A tervezetből már amennyi nyilvánosságra került, meg lehet állapítani, hogy a szociális szempontokra kellő súly fektetik. Az orszagnak a nagy lakbérorszáiba való sorolása is indokolt. Hogy adópengőben történne a bérmegállapítás, annak indokolt-ságához sem fér kétség, hiszen az 1938-as bérek papírpengőben való fizetése nemcsak anakronizmus, hanem egyenesen lehetetlen és az érték a semmivel egyenlő. Kis-ség tag fogalom és nehezen precí-zírozható, hogy miként oldják meg a tervezetnek azt az elgon-dolását, hogy a lakbérüket a bé-ről jövedelme alapján állapítsák meg. A munkás és fixizetűs osz-tálynál ez még menne simán, de egész sor olyan foglalkozás-beli lakó van, akiknél folytonos vitára, nézeteltérésre adna alkalm-at a jövedelem megállapítása. Még az adózásnál is nehéz a té-nyeket, a valóságos jövedelmet megállapítani a szabadfoglalko-zásuaknál, még nehezebb lenne ha két magantul áll egymással szemben. Mindenesetre ez olyan részlete a kérdésnek, amelyet alapo-san meg kell fontolni. A pro-gresszív emelkedő bér, a legminimálisabb lakásigény méltányos kielégítése viszont eiem kötelesség, ezért helyes, hogy a kisebb lakás után kevesebb bér jár. Vis-zont a rendelettervezetben nem látjuk kidomborítva a családvé-delem szempontjait. Vagyis azt, hogy a nagycsaládú bérő, a több gyermekes család megfelelő ked-vezményes elbánásban részesül-jön. Ez elsősorban a lakosok szá-mának megállapításánál jut-hat kifejezésre, mint az különben történt a lakásadó megállapítá-sanál is. Természetesen itt is olyan megoldást kell találni, hogy ne ismétlődjen meg a nor-mális viszonyok helyreállításával az a helyzet, mint volt a mult-ban, hogy a sokgyermekes család-ok nehezen tudták lakáshoz jut-ni. Lényeges adókedvezményt kell nyújtani az olyan lakások után, amelyek nagy családok laknak. Ezt kívánja a családve-delem nemzetfenntartó fontossá-ga, az egészségvédelmi követel-mények.

Az amerikai kormány visszaadja a magyar aranyat

A londoni „Times” szerint a külföldön lévő magyar javak ügyében Byrnes a párisi értekez-leten Molotov megjegyzésére vála-szolva kijelentette, hogy a magyar

kormánytól még nem kapott sem-miféle megkeresést a javak visz-szaadására vonatkozóan. Az amer-ikai kormány nem enged, hogy a Magyar Nemzeti Bank 32 millió

dollár értékű aranyához bárki hoz-zányuljon és gondoskodni fog ar-ról, hogy visszaadják jogos tulaj-donosának. (MTI)

Molotov: A német kérdés előtt a volt csatlós államokkal kötendő békeszerződéseket kell elintézni

A londoni rádió a párisi kül-ügyminiszteri értekezlet hétfői napjáról jelenti:

Mindenki igen feszülten tekint az új fejlemények elé. Bár eddig a főbb vitás kérdésekben még nem jött létre megegyezés, az en-gedékenység szelleme mégis érez-hetővé vált. Ennél azonban többre van szükség, igazi eredmé-nyekre. Megfigyelhető az a szem-pont, amelyet mind a négy kül-ügyminiszter követ, hogy egyik sem öhajítja magára vállalni a felelősséget az értekezlet esete-ges sikertelenségéért. Az több iz-ben tapasztalható volt már hogy kényes elvi kérdéseket, amennyi-ben nézeteltérés merült fel, gyorsan félretették és helyettük is-mét technikai kérdéseket vettek elő.

Páris, május 14. A külügymi-niszteri négyes értekezlet kedden délelőtt ismét teljes ülést tartott.

A külügyminiszterek hétfői ta-nácskozásán Molotov a triezsi kér-déssel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy úgy érzi, az a kérdést Jugo-szláviának a háborúban való rész-vételére való tekintettel kelljen rendezni. Byrnes azt válaszolta, hogy hajlandó elfogadni azt a francia részről javasolt határvon-a-lat, amely Triezstet Olaszország-nak juttatja, de Istria egész déli

részét Jugoszláviának engedné át, mivel ez a határvonal néprajzi szempontból is igazságos. Bevin kijelentette, hogy általá-nosságban elfogadja a francia ja-vaslatot.

A német kérdés megvitatása so-rán Byrnes azt javasolta, hogy a kérdés előzetes megvitatását már kezdten kezdjék meg. Molotov azonban kijelentette, hogy előbb a volt csatlósállamokkal kötendő békeszerződések kérdését kell el-intézni. Végül is abban állapodtak meg, hogy a német kérdéssel szer-dán foglalkoznak majd.

A párisi rádió a külügyminisz-teri értekezlet hétfői napjáról a következőkben számol be: A dél-utáni ülésekről semiféle hivatalos közleményt nem adtak ki, annyi azonban már bizonyos, hogy a négy-órás tanácskozás nem járt végleges eredménnyel. Először az olasz jóváértel kérdését tárgyalják és megegyeztek abban, hogy az ügyet átadják a szakértőknek, akik szerdán jelentést készítenek arról, milyen forrásból vonják el a Szovjet Unió által követelt 100 millió dollár összegű jóváértelt. Az olasz gyarmatokra vonatkozóan Byrnes azt javasolta, hogy azokat egy évi időtartamra helyezzék a négy nagyhatalom gyámjába alá, és ez alatt az idő alatt pedig vég-

leges megoldásra kell jutni.

Amennyiben ez nem következne-k be, akkor az egy év elmúltával az olasz gyarmatok ügyét az Egye-sült Nemzetek szervezetére kell bízni. Byrnes javaslatáról nem döntöttek. Ezután a legkönnyebb ügy, Triezst kérdése következett. Bevin kijelentette, hogy a francia javaslatban megállapított határvonalhoz hozzájárult, az azonban a legvégsőbb határ, amit engedé-kenysége lehetővé tesz. (MTI)

Trieszt nemzetközi kikötő?

Az olasz és jugoszláv igények Triezst ügyét a párisi értekezlet legnehezebb kérdésévé tették. — Megfigyelők szerint alig marad más megoldás, mint Triezst nemzetközivé tétel. A párisi értekez-let körében most két lehetőség-vitatkoznak. Az egyik az, hogy a kikötő nemzetközi ellenőrzés alá kerül, a város pedig olasz marad. A másik megoldás azzal számol, hogy a város a kikötő és a kül-városok is nemzetközi helyzetet kapnak. Gazdasági szakértők sze-rint Triezst nemzetközivé tételé-nek legfőbb hátránya az, hogy a kikötőbe befutó vasutak mind Ju-goszlávia területén haladnak át és így Jugoszlávia, ha akarja, elvág-hatja a kikötőt Budapest és más dunai központoktól.

Elfogadta a nemzetgyűlés a lakosságcsereéről szóló egyezményt

Indítvány: Küldjön a nemzetgyűlés Károlyi Mihály vezetésével bizottságot Beneshez

A nemzetgyűlés keddi ülésén folytatták a Magyarország és Csehszlovákia közötti lakosság-csere tárgyában kötött egyez-ményről szóló törvényjavaslat tárgyalását. Dénes István ha-lasztó hatálya határozati javas-laját a Ház elvetette, majd az egyezményt általánosságban el-fogadta.

A részletes vita során Hegyem-gi Kiss Pál pártunkívüli felve-tette a kérdést, érintkezésebe lé-pelt-e a külügyminiszter az egyez-mény megkötése előtt a cseh-szlovákiai magyarság jelenlegi vezetőivel. Javasolta, hogy a nemzetgyűlés Károlyi Mihály ve-zetésével küldjön bizottságot Be-nes csehszlovák köztársasági el-

nökéhez, a két nép közötti ossz-hangzás, jóviszony megteremté-sé érdekében.

Vásáry István garanciát kért arra, hogy valóban egyenlő szám-ban történjen a lakosságcsere.

A felszólalások után a nemzet-gyűlés részleteiben is elfogadta az egyezményt.

Napirend szerint a volt rendi megkülönböztetésekből eredő ve-gyes házassági, vagyoni jogi és öröklési jogi szabályok hatályá-nak megszüntetéséről szóló tör-vényjavaslatot tárgyalják. Jár-mai Gyula előadó megállapította, hogy a törvényjavaslat a magán-jogi jogalkotás régi tartozását rója le akkor, amikor a feudális ország a esőkövényeit, amelyek

a demokrácia alapelveivel, a jogegyenlőséggel és a szociális igazsággal össze nem egyeztet-hető. Kiküszöböli. A Ház a ja-vaslatot elfogadta.

Varga Béla elnök javasolta, hogy a legközelebb május 21-én délelőtt 12 órakor tartják az ülést. Vásáry István a napirend-hez szólva hangsúlyozta, hogy a nemzetgyűlés az interpellációs nap után, esütörtökön tartson ülést és ennek napirendjére tű-zzék ki a pénzügyi és gazdasági helyzet megvitatását. A nemzet-gyűlés az előző napirendet fo-gadta el.

Gyulai József sürgős interpel-lációt terjesztett elő a napközi otthonokról.

Szerencsés megoldás, hogy a háztulajdonos a házádo felét a ház helyreállítására fordíthatja. Ha ez tényleg megvalósul, azt lehet várni, hogy erőteljesebben indul meg a bombarongált laká-sok helyreállítása, a házak reno-válása és így egyszerre kellő számú lakás áll majd rendelkezés-re. A lakástermelés fokozását

eddig megnehezítette a tőkehiány a pénzügyi. Ha nem is nagy összegek, de mégis jól felhasznál-ható tételek szabadulnak így fel a renoválási tevékenységre. Sok olyan lakást lehet rendezni, amelyeknek csekély hibája van és könnyű szerezni aránylag nem nagy költséggel helyrehozható. Nagyfotossága van annak, ha

a háztulajdon problémáját és a lakáskérdést meggyugtató mo-don megoldják. Az volna kívánatos, ha a végleges rendelkezé-sek megalkotása előtt meghallga-tásra találnának az érdekelt té-nyezők és megszületne egy min-den vonatkozásban egészséges ház és lakásreform.

Kisgazdapárti gyűlések

A Kisgazda Párt hajdimegyei szervezete sorozatosan rendezi nagysikerű gyűléseit, amelyekben mindenütt élénk érdeklődés kíséri a parti képviselőinek beszámolóit a magyar kül- és belpo-litikai helyzet időszerű kérdéseiről. Vasárnap Zsom Miklós nád-udvari képviselő tartott Nádud-varon képviselői beszámolót, amely alkalommal a pártszerve-zet helyiségeit aszfalozás megöl-tötték az érdeklődő gazdak Zsom Miklós részletesen ismertette a magyar békeelőzet, a jóváérteli szolgáltatások és az ideai beszo-lgáltatások kérdését. Szólott a földreform befejezéséről, vala-mint a hadifogolyproblémáról. A nagy tetszéssel fogadott beszámoló után Fűző Sándor, a párt helyi szervezetének alelnöke, va-lamint Selye József szólaltak fel. Délután Tótelén községbe látog-attott el Zsom képviselő, ahol beszámolóit pártkülönbség nél-kül nagy figyelemmel hallgatta a többszáz főnyi tömeg. A gyű-lésen felszólt Bogár Lajos, a tetéleni pártszervezet elnöke is. Azután Zsom képviselő panasza-taport tartott.

Csosz László képviselő vasár-nap Hajduszentmihályra látogatott el. Bakos István szoboszlói párti-elnök megnyitja után a nagy számban megjelent tagok élénk figyelemmel hallgatták végig Csosz képviselő tájékoztatóját. Rámutatott arra, hogy a koalí-cióra szükség van. Az együttmű-ködés szelleme érdekében a párt engedményeket is tett, de ez nem jelenti azt, hogy eltört volna ere-deti programjától. Mi tiszte-letben tartjuk mások meggyőző-dését, de hasonló elbánsít köve-telnék a másik oldalról is. Csosz képviselő ezután az önkormány-zatok fontosságát hangsúlyozta és kijelentette, hogy a pártiasos elv immár túltele magát. Végre kell hajtani a törvényhatóságok újjáalakítását a nép döntésének megfelelően. A magyar nép elfo-gadja a demokráciát örökös élet-formának. Mi ma is, holnap is demokráciát akarunk. Végül ar-ról szólt, hogy a Kisgazda Párt fel akarja emelni a parasztságot és könnyíteni akar roszkasztó ter-hén. A nagy tetszéssel fogadott beszámoló után dr. Szemes Mik-lós fejtegette a demokrácia igazi értelmét és rámutatott arra, hogy a Kisgazda Párt politikai szeke-rének 4 kereke van: demokrácia, becsület, rend és magyarság. — Bakóczy János részletesen ismer-tette a beszoolgáltatással kape-solatos tudnivalókat és hangoz-talta a parasztságnak azt a kö-vetelést, hogy súlyos terhében a többi társadalmi osztályok is osztozzanak. Kovács Lajosné a női tagozat helyi elnöke a női pártmunka jelentőségéről szó-lott, majd a nagysikerű gyűlést Bakos elnök zárószavai után a Himnusszal ért véget.

Fotó Horváth
Simontfy-utca 1/b.

A Kisgazda Párt és a Kommunista Párt tárgyalása

A Független Kisgazda Párt és a Kommunista Párt politikai bizottsága megbeszélést tartott az időszaki politikai kérdésekről. A megbeszéléseken különböző közigazgatási kérdések vetődtek fel, amelyek kapcsolatban állnak a demokratikus pártoknk önkormányzatokban való arányos részvételével, valamint az államapparátus bizonyos vezető állásainak betöltésével. A két politikai bizottság a Kisgazda Párt belügyi politikai államtitkárnak hatáskörét is megbeszélte.

A Kisgazda Párt vezetői ismételték kijelentésüket, hogy nem hajlandók semmiféle jobboldali próbálkozást fedezni és esetleges adott esetekben a párt keretein

belül megiorolják a kilengéseket. Ugyanakkor közölték azt is, hogy a párt tisztaságának biztosítását a pártvezetőség a leghatározottabb mértékben a maga számára kívánja fenntartani.

Baloldali pártok bizottsága a miniszterelnöknél

A Szociáldemokrata Párt, a Kommunista Párt és a Paraszt Párt, valamint a Szakszervezeti Tanács vezetősége közös végrehajtó bizottságot választott, amely ma 9 órakor felkereste Nagy Ferenc miniszterelnököt, hogy kifejtse álláspontját a fasiszta összeesküvéssel kapcsolatban és egyben tisztázza a belpolitikai helyzetet egyes kérdéseket is.

Varga Béla a községi választásokról

A Független Kisgazda Párt vezetői nagygyűlésén Nagy Ferenc miniszterelnök után Varga Béla, a nemzetgyűlés elnöke szólalt fel Hangozta, hogy a mai parlament a legteljesebb Etkös és általános választójog alapján jött létre. Köszöntéssel meg a magyar népet, hogy a szorongó világház után nem vesztette el lelkiét, hanem megtalálta az új utat, megteremtve a mai parlamentet. Ma egyetlen párt sem vállalhatja egyedül a felelősséget, hogy urjáépti az országot. A Kisgazda Párt táborát az utóbbi időben csak erősödött. Mi nem azért jövünk össze, hogy erőinket, öklünkkel mutogassuk, nem negatív érvek hoz össze bennünket, hanem lelki szükséglet. A magyar parasztság csak úgy maradhat meg, ha továbbra is megkezdett uton.

A községi választásokkal kapcsolatban Varga Béla hangozta, hogy állandóan jönnek a Kisgazda Pártba küldöttségek, amelyek követelik az önkormányzati választásokat. Követtségünk kiakartatni a tiszta demokráciát.

Választottunk Budapesten, választottunk az országban a parlament számára. Hátra van azonban egy mindegyiknél fontosabb választás, hogy a legkisebb magyar falvak is maguk kormányozhassák magukat. Ne mondja senki, hogy a demokrácia nem bírja el a választást. Elbir minden megpróbáltatást, kibírjuk ezeket a választásokat is. Ha Budapest népet megillette a jog, hogy választottak, akkor ez megilleti a legkisebb magyar falut is.

Varga Béla a svábkérdésben ismertette a Párt hivatalos álláspontját. Mindenki, aki bűnt követett el a nemzet ellen, azt igazságos büntetéssel kell sújtani. De a Kisgazda Párt nem híve a kollektív felelősségrevonásnak, küzd minden időben az egyetemes felelősség kimondása ellen. Küzdünk a vérmérséklet ellen. Mit jelent az, hogy valaki magyar? Azt, hogy szelleme, érzésvilága, lelkilete és ragaszkodása magyar. Akik a legnehezebb időben is magyarságukat vallották magukat, azt a nemzet nem taszítja ki magából.

Zsirt, hájat, tejet küld az UNRRA

Nyolc vagonból álló újabb segélyszállítmány érkezett Budapestre, amelyből hét vagon az első halakonvezésállítmány kiegészítésére szolgál. Egy vagon pedig 1750 millió egység penicint tartalmaz.

Eredek kapcsán az UNRRA részéről ismételt hangsúlyozták, hogy a beérkezett szállítmányokkal kizárólag a magyar kormány

rendelkezik és a misszionáriusok nem áll módjában egyes személyek és magánintézmények részéről hozzájuk intézett penicillin vagy egyéb gyógyszerkérdéssel foglalkozni. Az előbb említett mennyiségben felültricszából Budapest felé rövid időn belül 800 tonna disznóhúst, 600 tonna disznózsirt és 60 tonna sürtetű tejet utunk indítanak.

Riesz István Londonban

Riesz István igazságügyminiszter és Horváth Zoltán szerkesztő kedden délelőtt az angol munkáspárt meghívására Londonba utazott. Riesz és Horváth Angliából visszaférőben kb. egy heti tartózkodásra Párisba utazik és onnan tér vissza Budapestre.

Az igazságügyminiszter nyilatkozata

MTI jelenti: Riesz István igazságügyminiszter kijelentette, hogy a letartóztatott fasiszta összeesküvést meg nem adták át az ügyészségnek. Álláspontja az, hogy ezeknek a gonosztevőknek minél előbb a bíróság elé kell kerülni. Ügyüket a demokratikus köztársaság védelméről szóló törvény védelme alapján ötös tanács fogja tárgyalni.

Elegánsan akar járni?
Készíttesse ruháját
Bernáth Lajos
úri és egyenruha szabómesternél
pénzért, táért, élelmiszerért,
stb. Arany János és Piac utca sarok. I. emelet.

Károlyi Mihály távirata Juhász Nagy Sándor özvegyéhez

Károlyi Mihály, Juhász Nagy Sándor volt igazságügyminiszter elhunyt alkalmából az alábbi táviratot intézte özvegyéhez: Végtelenül lesújtott férjének, barátomnak, régi hű felelőtársamnak halála. Hazatérésem örömeiben szomorúságot jelent számomra, annak a féltűnnek hirtelen eltávóása, aki ennek a sokat szenvedett országnak még nagy szükségére volt. Fogadja asszonyom feleségem nevében is őszinte mély részvétemet. Károlyi.

Spanyolországban atomkutatásokat végeznek

Giral, a biztonsági tanács spanyol kérdés kivizsgálásával megbízott albizottságához beérkezett emlékiratában azzal vádolja Franco Spanyolországát, hogy veszélyeztetni a világbékét, majd német tudósok segítségével atomerőműkutatásokat végez.

Egy millió főnyi német haderő

A moszkvai rádió a P. M. e. amerikai lap helyszíni tudósítója alapján közli, hogy Németország brit megszállási övezetében német tiszték parancsnoksága alatt több mint egymillió főnyi német haderő állomásozik. (MTI)

CSOBORNAI SZÍNHÁZ Szerdán 7 órakor Marica grófnő Kétten egy léggel!	CSOBORNAI SZÍNHÁZ Csütörtök 7 órakor A búvészinas Szellemes vigjáték!
--	--

Országos részvét kísérelte utolsó útjára Juhász Nagy Sándort

Országos részvét kíséreltben helyezték örök nyugalomra tegnap délután Juhász Nagy Sándor hült tetemét. Kora délután nagy tömegű özönltek a Köztemetőre. A disztraválózó előtti téren felállított ravatalnál gyülekezett a közönség. A demokratikus honvédség és a rendőrség díszszázada a temető előtt állott sorfalat és várta a köztársasági elnök képviselőjét, Öry István debreceni főispánt, Tombor Jenő honvédelmi minisztert és Bartha Albert ny. miniszter, nemzetgyűlési képviselőt, aki Károlyi Mihály és az októberi kormány élében lévő tagjai nevében érkezett a temetésre.

A katonai zenekar a Himnuszt játszotta, amely után a magasrangú személyiségek eléptek a díszszázad előtt. Ezután Kövessy Marcell vezérőrnagy tette meg jelenését a honvédelmi miniszternek, majd a katonai és rendőri díszszázad felvonult a ravatalozó előtti térségre.

A temetésen megjelent valamennyi állami, egyházi, városi, vármegyei vezető, testület, szervezet, pártok képviselői, sokan jöttek Budapestről és megyéiből, elsősorban Kabáról és Hajdúszoboszlóról. Mintegy tízezer főre ment a gyászoló közönség száma.

A disztraválózóban néma főhajással vonultak el a nyitott koporsó előtt, amelyet aztán lezártak. A koporsót a ravatalozó tetraszám állították fel. A ravatalú valósággal elborította a koszorúerdő. A család koszorúján kívül a koporsóra helyezték Tildy elnök halálmas koszorúját, amelynek felirata volt: A demokrácia nagy hasznát a köztársaság élte. Mellé volt a kormány koszorúja, a nemzetgyűlés, a nemzeti bizottság, a kerületi honvédpárancsnokság, az egyetem, a jogi kar, valamint sok más koszorú.

Pontház 5 órakor kezdődött a gyászintézkedést az egyházi énekkarok énekével. Az énekkarok a disztraválózóban helyezkedtek el. Úgy az éneket, mint az elhangzó beszédeket az épület tetelén elhelyezett megafonok közvetítették a hatalmas közönségnek. Az ének elhangzása után lépett a koporsóhoz Ferenczy Károly ref. lelkész.

Dr. Ferenczy Károly, a tiszántúli egyházközségi főjegyzője magasrúpiú imáit mondott. Juhász Nagy Sándor egész élete megragadó és meggyőző illusztrációja volt az Igének. Mert ismertette, megértette, szívében hordozta Krisztusát, azért nem volt benne semmi előítélet, semmi szűkeklés, ezért nyílt ki a keze testvéri melegséggel és segítő készséggel igaztalanul megbántottak és elnyomottak felé, ezért volt egy mindenkiél, aki egyetemes nézőpontokból szemlélte az életet, aki az egész magyarság s azon túl az egész emberiség életsorsáért, jövődjéért értezt és hordozott felelősséget.

A Kollégiumi Kántus és az Egyesített Dalárdák gyászénekeket adtak elő.

Öry István főispán mondott először gyászbeszédet: Tildy Zoltán köztársasági elnök ur képzeletében búcsuzom Tőled, a drága magyar földbe megterő Juhász Nagy Sándor. A Hajdúszoboszló sarjadhat ki s járland a meg nem értes göröngyével gyakran kirakott életutad. Utad munkád nem volt hiábavaló. Az Eg megengedte Neked, hogy vetéted külszabandulását meglát-

hasd. Halálod mindnyájunkban szomorúságot kelt. Elvesztéseddel a magyar demokráciát pótolhatatlan veszteség érte. Elmúlásoddal a magyar demokrácia legelsővonalbeli csapata legrégebb harcainak egyike távozott közülünk. Harcolni, dolgozni, hogy az emberek megismerjék az igazságot, amely szabaddokk teszi őket. A Köztársasági Elnök Ur koszorúját azzal a biztos tudattal helyezem sírodra Juhász Nagy Sándor, hogy szellemed tovább fog élni közlünk Nyugodj békével!

Ezt követően Bartha Albert ny. honvédelmi miniszter, nemzetgyűlési képviselő mondott beszédet a nemzetgyűlés és Károlyi Mihály képviselőtében.

A magyar nemzetgyűlés minden pártja megjelent Juhász Nagy Sándor koporsójánál, jelezve azt, hogy Juhász Nagy Sándor nem egy párt volt, hanem egész nemzet. A politikai élet Gráll-Jovásija volt, aki tiszta tőzgyával vívta meg politikai küzdelmét. Talán abban a pillanatban adta ki nemes lelket, amikor régi barátja, Károlyi Mihály a haza földjére lépve üdvözlőt küldt neki. Isten adjon nyugodalmat a hazai földben, amelyet annyira szeretett...

Ezután Tombor Jenő honvédelmi miniszter a magyar kormány nevében búcsuzott Juhász Nagy Sándor, mint a magyar közélet egyik nagy értékét. A kortárs szemüvegét át kegyeletlen szavakkal ismertette Juhász Nagy Sándor szerepét a magyar életben. Juhász Nagy Sándor keze és lelke a leg súlyosabb politikai küzdelmek évtelben is ragyogott a tisztaságtól. Sohasem engedte meg élvezni. Következőes híve volt a köztársasági gondolatnak és egy életen át az elcsútt magyar néperő küzdelet. Bajcsy Zsilinszky Endrével, a másik nagy magyarral ezeknek az eszméknek a jegyében és az ezért vívott küzdelemben találtak egymásra. E két férfú agyában születtek meg a magyar parasztság, munkásság és a haladó, színmagyar értelmiség összefogásának gondolata. Debreceen már korábban a demokrácia fellegvára volt és Juhász Nagy Sándor egy életben át nem szünt meg innen hirdetni eszméit.

Dr. Révész Imre püspök, a debreceni ref. egyház és annak intézményei, az iskolák, valamint a tiszántúli ref. egyházkerület, zsinat és tíz egyetemes konvent nevében búcsuzott el a halottól. — Búcsuzom — mondotta — azzal a szóval, mellyel ő vett búcsút fölém betegágyán, férfias keménységgel és keresztényi felkészültséggel szorítva meg a kezemet: *szó visszlatásról!* Ezután foglalkozott az elhunyt egyházi működésének értékelésével. Ezeket mondta: Juhász Nagy Sándor 25 esztendőnek a legnagyobb, abszolút nyeresége éppen az az ő számára is és mindnyájunk számára is, hogy mindenben keresztül meglátta az egyház valódi és örök hitását. Szavataiban és cselekedeteiben az örök eszményekért folytatott harc tiszta lángja lobogott, két szemében az örök eszmék előrevetített békessége világított.

Juhász Géza a Nemzeti Bizottság nevében méltatta az elhunyt hervadhatatlan érdemeit a demokrácia kialakításában.

Dr. Erdős Károly rektor az egyetem nevében búcsuzott: — Megadott nekem eszményeinek diadala és az a boldogság, hogy eszmény szolgálataiba állhatott a legmesszebbhangzó szöszéken az egyetemi katedrán. Széles ismer-

retu, tágas látókörű, barátságos, társas kollegánk lett; aki mint ember, tanár és munkatárs az egyetemen közel jött mindnyájunk szívéhez. Azokhoz is, akik tollal és szellemmel, azokéhoz is, akik szerszámmal dolgoznak az Univerzitéson. Neve kitérülhetetlenül be van írva egyetemünk történetébe.

Dr. Flachbart Ernő, a jogi kar dékánja vett búcsút Juhász Nagy Sándortól a legszűkebb egyetemi eszűd, a jogi kar nevében, méltatva az elhunyt érdemeit.

Arvay Sándor az egyetemi újság nevében mondott búcsúszavakat, tolmácsolja az ifjúság el nem múlt szeretetét.

Szabó Kálmán polgármester Debreceen város közönsége nevében búcsuzott Juhász Nagy Sándortól: — Debreceen városa — melynek falai között végezte iskoláját és indult el közéleti pályáján — soha el nem felejté nagyfiát s példaképként kell hogy álljon mindenki előtt, aki a magyar demokráciáért és a Magyar Köztársaságért dolgozik. Juhász Nagy Sándor nyugodj eszedesen a debreceni temető homokos földre alatt. Debreceen város minden rendű és rangú munkása, paraszta és polgára örökké megőrzi lelkeben emlékedet.

Hajdú vármegye törvényhatóság részéről Hercz László dr. tolmácsolta, a Márciusi Front nevében Kiss József vállalta Juhász Nagy Sándor tevékenységét az alakulás büleségjénél.

Dr. Lécay Zoltán nemzetgyűlési képviselő a Reform Társaság és az Ügyvédi Kamara képviselőtében beszélt. — 1913-ban — mondotta — Te vetted meg a Reform Társaság alapját, amelynek alapszabálya így szól: annak a nemzeti és polgári irányzatnak a szolgálata, amely hazánk felvirágoztatását Kossuth Lajos szelleméből reánk sugárzó függetlenség, hagyományoknak a modern demokratikus reform élőkkel összhangba hozatala által kívánja elérni. Világot mozgató földrendezések és országot formáló viharok között Te mindig változatlanul fix pont maradtál, egy elmozdíthatatlan közsíkta, hatalmas mágnus, amely emberit erők sem jobbra, sem balra, sem előre, sem hátra, sem mellette, sem mölsébe letaszítani nem tudtak.

Az elhunyt szülőhelye, Kabaközség képviselője tolmácsolta a község részvétét.

Újabb gyászénekek és gyászima után a város által adományozott díszsírhelybe helyezték örök nyugalomra Juhász Nagy Sándor hült tetemét.

A nürnbergi ítélet augusztus közepére zárható

Nürnberg, május 13. A háborús főbűnösök perének szombat délelőtti tárgyalásán nemet haditengerészeti okmányokat ismertettek. Ha csak meg nem gyorsul a tárgyalás, a legközelebbi hat héten belül nem jut el ítélfőzatalig. Beesés szerint augusztus közepén kerül sor ítélfőzhatásra. Szombaton egyébként a bíróság már a 240-ik ülését tartotta. (MTI)

MOZIK MŰSORA

APOLLO MOZI. A jég hátán is megellünk. Amerikai vigjáték: Lou Costello, Bud Abbott. Előadások: 7.4, 9.6, 7 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor is.

PETŐFI MOZI. Új amerikai világsiker. Parancsolj a csillagoknak, Charles Boyer és Paulette Goddard főszereplésével. Új amerikai híradó. Előadások kezdete: 7.4, 9.6, 7. vasárnap délelőtt, 11 órakor is.

H I R E K

Földet vissza?

A tetőtlen parasztság népes küldöttsége kereste fel tegnap a Független Kisgazda Párt és a Nemzeti Parasztpárt debreceni központját. Előadták, hogy a Megyei Földbirtokrendező Tanács 17 tetőtlen kisparaszttól indokolás nélkül vissza akarja venni a földosztás révén kapott 2-2 hold földet. Tizenhét nincstelen kisparasztról van szó, akik világlátásban a földet túriák és akik sehogy sem tudják eligazodni, hogy milyen indok alapján akarják visszavenni tőlük a kapott földjeiket.

A parasztszók nagyrészenek fél, vagy egy hold földje volt, de például Király Dánielnek és Gyulának egyetlen barázdája sem a volt a földosztás előtt.

A parasztszók nagyrészenek fél, vagy egy hold földje volt, de például Király Dánielnek és Gyulának egyetlen barázdája sem a volt a földosztás előtt.

Az adópengő május 15-től 4400 pengő, egyenlő 4.44 millipengő.

A Kistémpomi ref. egyházközség biblia-köre ma, szerdán délután 6 órakor. Révész-tér 2. sz. alatti gyülekezeti teremben biblia-órát tart.

A városi földigénylő bizottság felhívja az összes bizottsági tagokat, hogy f. hó 16-án halasztástalan ügyek elintézése végett a Városháza I. em. 42. sz. szobájában reggel 8 órára jelenjenek meg. Miniszteri biztos

A debreceni rögtönítélőbizottság pénteken tárgyalja a Homokkerti pisztolyos rablók Fehér Gyulás és társai bünyűjét, míg szombaton a biharnagybajomi betörők, Asztalos és Hajdu Elek bünyűjét. A rögtönítélőbizottság elnöke a Budapestben tartózkodó elnöke a Budapestben tartózkodó dr. Pöstyényi Márton helyett dr. Trássy András, a rögtönítélőbizottság helyettes elnöke lesz.

A Közmunkahivatal felhívja a közmunkaközvetítőket, hogy közmunkaelőnézőlapjukat okvetlenül gondosan őrizzék meg, mert az elvesztett helyett másikat csak kivételként, esetben, kellő igazolás után ad ki a hivatal.

Zsillel felváltva erőt főnás Lajos nyugalmazott vasutas. Tettét súlyos betegség miatt követte el. Kórházba szállították.

Megrúgta a 16 Pányk Mihály fenesikái lakost. Elővezetője a lapokban, súlyos baleset sérülésekkel szállították kórházba.

A Debreceni Orvosegyesület május 16-án, csütörtökön délután 5 órakor a belklinikai tanteremben tartja XII. tudományos ülést. Bemutató: Gergely Lajos: Cysta mandibulae. Előadás: Papp Károly: A csonttörések helyretétele. Adler Péter és Gál Imre: Gyökértömés után fellépő fájdalom kezelése röntgen besugárzással.

Dr. Gyetvaj Jenő, a newyorki Magyar Jövő Iszterkesztője, Newyorkból repülőgépen Bécsbe érkezett. Néhány nap múlva folytatja útját Budapestre, 30 millió egység pénzt hozott magával, amit a Magyar Jövő ajándékozott a magyar népnek.

Juhász Nagy Sándor Társaság lesz a Reform Társaság. A Debreceni Reform Társaság alakulása, működése összefügg a most elhunyt Juhász Nagy Sándor egyéniségével és működésével. Dr. Lévy Zoltán ügyvéd, nemzetiül-életi képviselő kezdeményezésére dr. Juhász Nagy Sándor emlékére és tiszteletére a Debreceni Reform Társaság dr. Juhász Nagy Sándor Társaság nevet vesz fel.

Kérjük a kereskedő és iparostársadalmi tagjait, hogy a jövőben a részünkre beszedett egy százalékos posta és a bank mellőzésével a Nemzeti Segély Rákosi Jenő u. 4. sz. alatti irodájában szíveskedjenek befizetni. Vagy értesíteni bennünket, hogy a pénzt hol és mikor szedhetjük be személyesen. Ezt azért kérjük, miután a posta- és bankkötés ügyszólván az egész beküldött összeget felemészti. — Nemzeti Segély és Magyar Vöröskereszt, Debrecen.

A bécsi rendőrség letartóztatja Schekulin János bécsi segédmunkást, aki 3 soproni társával együtt betört a Szent Mihály templomba, ahonnan egy aranyfeszületet, egy szentségtartót, az áldozató kelyhet és hat aranytányért vitt el. Felműltő dollár értékben. Schekulin az értékeket egy bécsi aranyművesnél rejtette el.

Londonban 280 iskolágyermek szülei elhatározták, hogy gyermekeiket sztrájkba lépítik. A tüntető gyereksereg között anyák és nagyanyák vonultak fel az iskolák elé, hogy tiltakozzanak az iskolák hiányos egészségügyi berendezése miatt. A tüntető szülők megtiltották a gyermekeknek az iskolák látogatását és a sztrájk-törőket elnadrágozással fenyegették. A sztrájk addig tart, amíg nem teljesítik követeléseiket.

A május 19-én megnyílik a nagyerdői fürdő és a szabadban levő medencékben lehet fürödni. Az új fürdőházak, melyeket május 15-től léptettek életbe: felnőtt napijegy 25 millió, gyermek, diák és MADISZ tag jegy 20 millió, thermál fürdőjegy 25 millió, kádjegy 30 millió, masszázs 15 millió, népfürdő-jegy 10 millió.

A Haavód Hacioni ma, szerdán délután 6 órakor Deák Ferenc u. 8. sz. a. (Polgári iskola). „Első Újság”-e előadását rendez. Egyben közli, hogy előadásait fenti helyiségekben — minden külön közlés nélkül — szerda délutánként 6 órai kezdettel tartja. Belépődíj nincsen.

Parafa szandált nagy választékban szép kivitelben legolcsóbban a Készítőkör Ökrös, Sas u. 1. sz.

Ezüsti pénzt. törlemeket és tárgyakat magas áron vásárolj Eng-el ékszerész a Benyáts áruházban.

Arany beváltás Engel ékszerésznél, Benyáts áruházban.

A debreceni népbíróság igazolások elleni fellebbezésekkel foglalkozó tanácsa kedden tárgyalta dr. Lovas Rezső debreceni bölcsész-kari tanáregred, történelemszokos tanár fellebbezését. Az igazolóbizottság nyugdíjazásra ítélte, mivel 1938-ban belépett a nyilas-pártha és doktori értekezése egy részét is kifogásolták. A fellebbezés tárgyaláson kiderült, hogy mint fiatal 22 éves diák lépett be a nyilas-pártha és hat hónap után ki is lépett. Újabb tudományos működése során már nemtelen és demokratikus érzelmű volt, ezért a népbíróság igazolta.

A KISGAZDA PÁRT HIREI

FLACHBART ERNŐ Dr. egyetemi tanár part előadást a női tagokat kulturálisan, amely csütörtökön délután 5 órakor kezdődik a pártszervezet nagytermében. A gazdag műsor keretében Simori Margit ének. Hőcht Margit zongora. Szatmáry Endre hegedű számmokkal szerepel. Szavaltók és egyéb magánzámok egészítik ki a kulturálisan programját. Az előadásra a rendezőség ezúton is meghívja a Párt minden tagját és az érdeklődőket. Jegyek elővételben a női titkárságnál kaphatók a hivatalos órák alatt.

A KÖZGAZDASÁGI BIZOTTSÁG ma, szerdán délután 5 órakor ülést tart.

A FÜGGETLEN IFJUSÁG HIREI

A FÜGGETLEN IFJUSÁG felhívja azon tagjait, akiknek belépési kérelmének a vezetőség helytadói és igazolványuk átvétele végett értesítést kaptak, igazolványukért május 15-ig feltétlenül jelentkezzenek, mert ellenkező esetben ellenük a kizárás indítványt baladéktalanul megteszik és saját felelősségükre az érdekeltek tudomására.

FELHÍVJUK A VÁRMEGYE HELYI SZERVEZETEINEK ELNÖKEIT, hogy vasárnap reggel 8 órakor a debreceni központban vármegyei vezetőségű ülést tartunk. Minden vidéki szervezet elnöke feltétlenül jelenjen meg.

A MÁJUSI TAGDÍJAK az ifjúsági irodában a hivatalos órák alatt befizetendők.

MA D. U. 5 ÓRÁKOR IFJÚSÁGI PARLAMENT. A külpolitikai bizásmoló után Császár László nemzetgyűlési képviselő tart előadást. Az előadást vita követi.

Felhívom, a Dunántúlra áttelepülő szándékozókat, hogy legkésőbb f. hó 16-án délután hat óráig jelentkezzenek Bádgos-u. I. szám alatt. (Vörös-féle étkezdében). Később jelentkezést figyelembe nem vesszük. — Bizottság.

Bűnügyi krónika. Kocsur Béla Piac-utcai lakását feltörte ismeretlen tettes és 8 millió értékű ruhásműt, féhőneműt elloptott. — Sebők János chesi lakos tanyájáról ismeretlen tettes két lovat elhajtottak. — Gátas Lajos Gálamb-utcai lakostól ismeretlen tettes elloptott egy bőrtény ruhát és egy eszmat. — Zala Péter Kossuth-utcai lakostól ismeretlen tettes ellopta pénztárcáját 180 millióval. — Bárdos István belgről lakos tanyájára ismeretlen tettes behatoltak és onnan 15 millió értékű értéket elvitték. — Kányási János Kandia-utcai lakost ismeretlen tettesek lefűtötték a Búszorményi-úton és pénztárcáját ellopták 2 millió pengővel. — Beszarránó tolvaj nagybirtékű ingóságok, ruhásműtkeket loptott Ériaki Jenő Széchenyi-u. 17. szám alatti lakostól. A rendőrség a tettest egy fiatalkori lány személyében elfogta és őrizethelyre vitte.

Az orosz ember Dosztojevskij regényeiben címen szeminárium munkája indul folyó hó 15-én, szerdán délután fél 6 órakor a Déri-múzeum kiállításai termében. A szemináriumot dr. Fiers Tamás egyetemi gyakorlatok vezetője. Érdeklődők az egyetemi Társaságok Intézet, illetve a Debreceni Magyar-Szovjet Társaság útján kapcsolódhatnak be a szemináriumba.

Elkészült a vádirat B. Nagy József hajdúhadbázi fiatalember ellen háborús bűnselekmény miatt. A vád szerint belépett a Hunyadi SS páncélos hadosztályba.

A Dóczy tanítónőképző hangversenye

A Dóczy tanítónőképző Intézet énekkara 18-án, szombaton délután 5 órakor az Arany Bika nagytermében tartja bemutatkozó hangversenyt Gulyás György karnagy vezetésével szorgalmasan készültek a bemutatásra, amelynek műsorán nyugati és magyar kórusművek, Kodály és Bartók feldolgozásban, Mozart és Veracini művek szerepelnek. Tekintettel a nagy érdeklődésre, a rendezőség máris megkezdte a jegyek elővételű árusítását a Kolégiumban.

Májusi bált

Rendez szombaton este fél kilenc órai kezdettel a DEK az Arany Bika dísztermében. A bált teljes bevételét szociális célra fordítják. A reggelig tartó bálon kitűnő előzenekar és jazz együttes szolgálja a zenét. A bálon csak meghívóval lehet résztvenni. Meghívót igényelni az Arany Bika hallgatóiban és a Központi Egyetemre lévő bátorodókban lehet.

Borbély Andor nyilas újságíró tiz évre ítélték

A budapesti népbíróság a gyűjtőfogház különtermében tárgyalta Borbély Andor nyilas újságíró bűnperét. A vádolt ugyanis hosszabb időre beteg. A népbíróság az elítélés mellett vádat emelt ellene, mert a Vírradai c. nyilas lapban a háborúra uszított, lengyelbarátságot hirdetett, igazolt a Szovjet-Oroszország ellen, ezenkívül a cikkek főmögében zsidóellenes törvények meghozatalát sürgette. A népbíróság Borbély Andort háborús és népelleses bűntetteiben mondotta ki bűnösnek 8 évi kényszermunkára ítélte, amelyek legtovább tartanak 10 évben állapította meg. Az ítélet nem jogerős.

10 kg. kendermag szétosztása

A termelő bizottság legutóbbi ülésén Lovas László titkár tett különféle, a gazdák közönségei érdekében bejelentéseket.

A földművelésügyi miniszter Debrecen város új gazdái részére 10 kilogramm kendermagot küldött ingyenes szétosztásra. Ebből a kis mennyiségből minden jelentkező 5 dekányit kaphat, aki a kendertermelésre foglalkozni óhajt. Jelentkezni lehet a termelőbizottság hivatali helyiségében.

Ugyancsak foglalkozott a bizottság a traktortulajdonosok üzemenyagszámolásának ügyével. A bizottság megállapította, hogy a traktorszámítás a város határában vezet ért. Felhívja a traktortulajdonosokat, hogy a megmaradt üzemenyag, valamint a kiadott jegyzékről tegyenek jelentést a bizottságnak. Vegül felhívta a gazdák figyelmét az eperfa és gyümölcsfák kímélése ügyében tett hatósági intézkedésre.

Hörcsögbört,

nyúlörbt, görényörbt és mindenféle vadörböt, gyapjút és tollat magas áron vásárol. ROBIÉSEK BERNÁT, Miklós u. 5. Telefon: 277. Miklós utca elején pimoét, vagy raktárt keresek.

Mielőtt arany, ezüst, brilliáns ékszerét eladja,

mutassa meg Szelecsényinek Sas-utca 2. szám.

Sakk

A debreceni kulturális alkalommal június 22-30 között rendezendő vegyes mesterversenyre készülő debreceni amatőrök selejtező elődöntő mérkőzése befejeződött. A csütörtökön kezdődő (délután fél 4 órakor Arany Bika) elődöntőn a következő játékosok megjelenése kötelező: Simon-Kovács József, Kanga Kálmán, Kovács Gábor, Csécsics Lajos, Vitárius Béla, Horai Karoly, dr. Bozok Lajos, Hukász Lajos, Kőműves Sándor.

Az elődöntőben egészen kiválóan szerepelt a redívivus Kovács Gábor, a mindenkiere veszélyes Csécsics Lajos és az elméletileg felkészült Vitárius Béla. A verseny nagy meglepetése és a jövő ígérte a fiatal Pálly, aki több játszmát a legszebb stílusban nyert meg.

A tornavezetői tisztjel Lakatos István látta el kifogástalanul.

GYÁSZROVAT

Soós Albertné

BOLDOC ZSUZSANNA

71 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 4 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. Elhunytat bánatos férje, gyermekei, unokái, testvére és kiterjedt rokonsága gyászolja. Lakás: Mester u. 29. Dalkó temető.

Balla Istvánné

KISS ROZA

71 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 2 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. Elhunytat bánatos férje, gyermekei, unokái, testvére és kiterjedt rokonsága gyászolja. Lakás: Hatvan utca 47. sz. Bartha végtel.

Andresz Kálmán

77 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 2 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. Lakás: Góhér utca 19. Bartha végtel.

Városi Bálintné

SZ. ANTAL ESZTER

61 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 2 órakor lesz a H. A. ravatalozó terméből. Lakás: Tálca u. 16. sz. Csűrke temető.

Arnold György

nyug. máv. üzemi s. tiszt 82 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a díszravatalozó terméből a rom. kat. egyház szertartása szerint. Gyászolják: bánatos felesége öz. Arnold Györgyné szül. Schickl Vilma, leánya öz. Fodor Annamária szül. Arnold Mária, unokái és unokahúgai: Arnold Ádám feleségével és gyermekeivel, Szilber Józsefné szül. Arnold Katalin, férjével és gyermekeivel, Somfay Györgyné szül. Arnold Teréz, férjével és gyermekeivel valamint keresztgyermekével és a kiterjedt rokonság. Lakás: Teletti utca 3. Gebauer temető.

Tulipán Miklós

45 éves korában elhunyt. Temetése szerdán 3 órakor lesz a H. B. ravatalozó terméből. Lakás: szertartás szerint. Gyászolják: bánatos felesége öz. leánya, válogatás szerint, testvére, anyósai, sógorai és kiterjedt rokonság, komját. Lakás: Kút u. 120. Műhely: Vágóhid u. 10. Gebauer temető.

Napvédő szemüveg különlegességek KLEIN LÁSZLÓ látszerészől Piac-u. és Simonffy-u. sarok.

ARANY beváltás ENGEL ékszerésznél Benyáts áruházban

